

Heiki Vilep

AJAVÄLJAD

Heiki Vilep

AJAVÄLJAD

JUTUPESA
KIRJASTUS

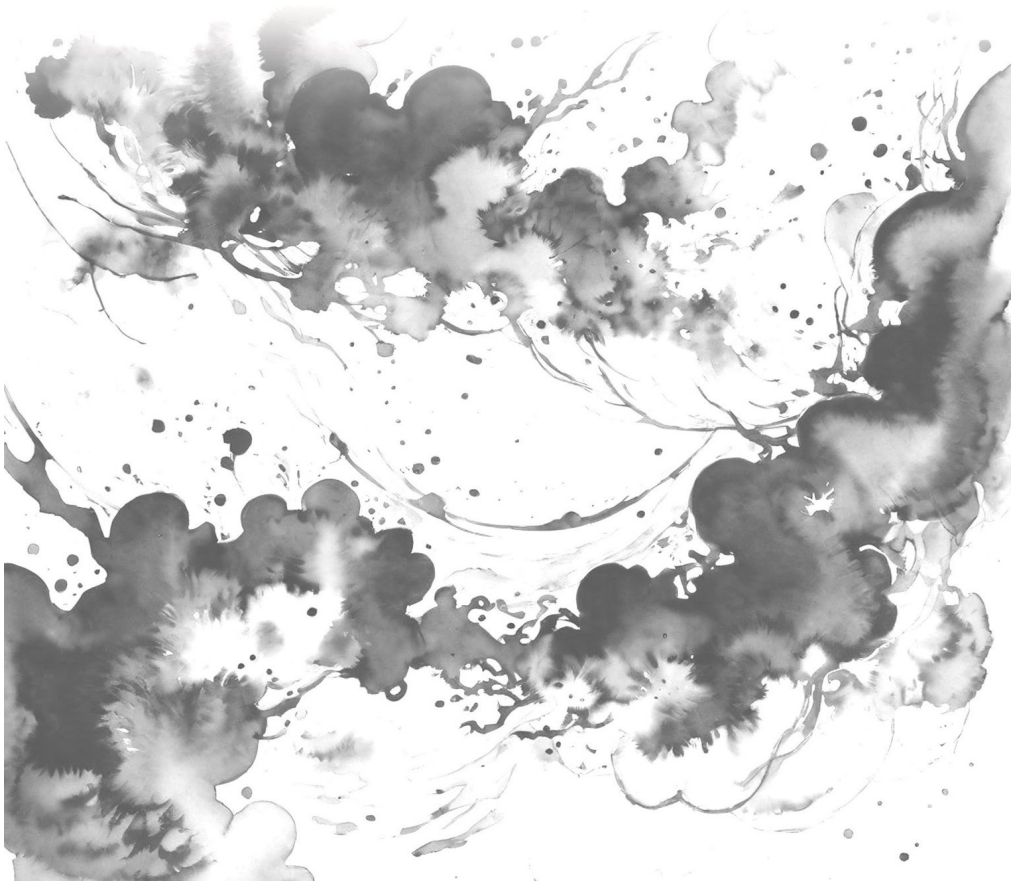
Autoriõigus teosele © Heiki Vilep
www.vilep.ee

ISBN: 978-9916-9257-0-6

ALAVÄLJAD

IGAVIK

Igavik

Aastad mööduvad kui päevad.
Mõni päev on väga pikk.
Hetked igavikku läevad.
Mõni hetk on igavik.

Keeruline lihtne

Kõik keeruline lihtne on.
Ka keerulisus ise.
Kuid öelda lihtsaks keerulist
on hoopis keerulisem.

Ajaväljade taga

Ajaväljade laotuse taga
säraavad sinised silmad.
Leppima harjunud mõistus ei jaga,
millest ta elus jäi ilma.

Ükskord me nangunii laseme lahti
kõigest, mis koormaks ja paha.
Ometi elus ei leia me mahti
vaadata laotuse taha.

AJAVÄLJÄD

PUUDUTUS

Kui armastus kustub

Kui armastus kustub,
siis võta üks oksaraag
nimega Ootus
ja sütele viska.

Kui armastus kustub,
siis võta üks oksaraag
nimega Lootus
ja sütele viska.

Siis süda saab sooja,
saab märdunust puhas.
Sa oksaraag viska
ja leek tõuseb tuhast.

Mind puuduta

Mind puuduta vaid
sa õlast või käest
ja madalaim küngas
saab kurbuse mäest.
Nii vajalik sõnum
saab vaikuse väest.

Mind puuduta vaid,
paar sõna su suust
võib kaalukam olla
ka päikesest, kuust.
Mind puuduta, kuniks
me lihast ja luust.

AJAVÄLJÄD

TÄHENA OLLA

Tähekillukära

Öö vaikib valjust tähekillukärast.

See valesädelus meid veristab.

Sa ära ehmu, kallid, sellepärast!

Aeg ilu valust selgelt eristab.

Tähena olla

„Emme, kui sured, siis kuhu sa lähed?
Kas sulle külla saab tulla?”

„Pojake, seal, kuhu süttivad tähed,
saab ainult tähena olla.”

„Aga miks maetaks sind mulla alla,
kuigi sa taevasse lähed?”

„Pojake, oleks et koht, kuhu tulla,
minuga vestlema vahel.”

„Emme, kui sured, kas koju sa tagasi
ei tule mitte kui eales?”

„Pojake, sinu sees elan ma edasi,
niipea kui mõtled mu peale.”

A JAVÁLTAD

MINEMINE

Isale

Seisin väravas, isa läks ära.
Enam tagasi iial ei tulnud.
Jättis minusse tuhmuva sära,
perenime ja hõredad kulmud.

Vanast karbist ma leidsin ta kirja,
milles värssides igatsus sees,
kuid mis minuni jõudis liig hilja –
taat käib ammu ju Toonela teed.

Nüüd ma kirjutan lastele ridu:
Minust ikka on tulijat.
Ja kui juhtub, et teemegi vigu,
ärme sulgeme väravat.

Kivid

Kui kinnistub mõte, kui tarretub hirm,
kui kahetsus kangestub valus,
siis kivistub tunne, on silme ees sirm,
kaob tõde ja kivid on jalus.

Siis kotina lohistad muresid järel –
neid kive, neid piinasid endas.
See kott aina kasvab ja jalad on verel
ja elu sust mööda nii lendab.

Sa jäta see kott ühe nurga peal maha,
siis näed, kuidas selg läheb sirgu!
Ei pea enam vägisi vaatama taha,
vaid jookse ja lehvi ja virgu.

AJAVÄLJAD

IROONILINE

Irooniline

Irooniline on, et väljamõeldud oht
võib olla suurem tervest mõistusest.
Ta pole nähtav, puudub aeg ja koht,
kuid hõivab sopid alateadvusest.

Siis hävitad sa kõik, mis varjab teda,
jääb maha põlenud ja tühi maa.
Jääb üle purukspekstut taga igatseda
ja ohumärke uusi oodata.

Nii kordub aina ringiratast häving
ja väljamõeldud nähtamatu oht
on jalus justkui vale valulävi,
mil tegelikult sinus puudub koht.

Kollane diivan

Tal jalad on kindlalt ja harali maas.
Ta raskusi talub, ei murdu.
On tema peal oldud ja ollakse taas,
tal näkku sest jäänud paar kurdu.

Ta näinud on mehi, kel lilled on peos,
ja ema, kes leinamas elu.
Laps pisarais näo poole sirutas peod,
kuid kadus nii ema kui melu.

Kõik kadunud nüüdseks, ka mehed ja aeg,
jäid lapsedki vanaks ja läksid.
Ei näinud ta iial, kuis õitses me aed,
ta nägi, kuis lõpuks jäin üksi.

Nüüd mälestushetkedel istun ta peal,
ja mõtted mind tagasi viivad
veel aega, kus kõik teie olite seal.
Aitäh sulle, kollane diivan!

ALAVÄLJAD

KOJU

Mu kodu

Mu kodu on Eestimaa veerel –
seal Lõunas, kus järved ja mäed.
Seal räägitaks Võrumaa keeles,
seal elus veel kombed ja väed.

Mu kodu on Eestimaa veerel
ja kaugele pealinn jääb siit.
Pealinnas, kus võõramaa keeled,
mu koju ei näita teeviit.

Mu kodu on Eestimaa veerel,
kus päriselt Eestit on veel,
kus öeldakse seda, mis keelel,
pilk aus on ja avalil meel.

Mu kodu on Eestimaa veerel
ja varsti ei ole vist ka –
kui linn elu endasse neelab,
siis tühjaks mu kodu jääb ka.

Koju

Ükskord me jõuame koju.
Sinna, kus keegi ei oota.
Istume diivani serval,
püüame ikka veel loota.

Loota, et antakse andeks,
tahtmatud vead sinu elus.
Loota, et miskit veel jõuad
teha, mis helge ja ilus.

Rüüpad siis odavat veini,
lõristad peatäie nutta.
Mõtled, et kuidas sa üldse
kuhugi enam ei rutta.

Anda ka pole sul miskit –
jagatud laiali ammu.
Vähemalt kodu saab keegi,
astud kui viimase sammu.

AJAVÄLJAD

AJAVÄLJAD

Sisukord

Igavik

Igavik

Keeruline

Hetk

Ajatul hetkel

Unistus võimalustest

Ajaväljade taga

Mind puuduta

Lihtsalt

Kui armastus kustub

Armastus on ainus tõde

Raske on andeks anda

Mind puuduta

Tähena olla

Tähekillukära

Õnn

Sürrealismi sümfoonia

Pluss ja miinus

Elu

Tähena olla

Päike

Minemine

Isale

Leedi

Kivid

Unedemaal

Sinuni

Ekspressrong

Kaja

Irooniline

Irooniline

Parim laul

Reede

Kollane diivan

Kuhu läheb suvi?

Rohkem

Koju

Mu kodu

Tartu

Kevadvihm

Endasse

Koju

Rahu

Härmalõng

Ajast ja ajaväljadest

Aeg, see salapärane ja kõikehõlmav mõiste, on inimkonna üks vanimaid uurimisobjekte. Filosoofid, teadlased ja luuletajad on aja olemust ja tähendust uurinud läbi sajandite. Kas aeg on lihtsalt üks jada sündmusi või midagi palju sügavamat?

Inimesed tajuvad aega subjektiivselt. Meie igapäevaelu on seotud kellaaja, kalendri ja rutiinidega. Kuid inimlik aeg ei ole ainult numbrid – see on seotud mälu, emotsioonide ja kogemustega. Kuidas me tunnetame aja möödumist? Miks tundub aeg mõnikord venivat ja mõnikord lendavat? Psühholoogid on uurinud aja taju ja leidnud, et see sõltub meie tähelepanust, keskkonnast ja isiklikest kogemustest. Lapsepõlves tundus suvi lõputu, täiskasvanuna aga lendab aeg käest. Kultuur mõjutab meie arusaama ajast. Mõned kultuurid elavad olevikus, teised minevikus või tulevikus. Aeg on seotud ka rituaalidega – sünnipäevad, pulmad, matused. Need sündmused

annavad meile tunde, et aeg on mõõdetav ja oluline.

Ometi me ei tea, mis on aja sügavaim olemus. Me mäletame minevikku, aga me ei tea, mis on tulevik. Me loome ajalugu, aga me ei tea, mis on meie igavikuline eesmärk.

Me muudame maailma oma tegudega, aga me oleme ka muutuste all kannatajad. Me oleme aja loojad, aga ka aja ohvrid. Me oleme aja tunnistajad, aga samas ka aja saladused.

Aitäh, et leidsite aega mõtisklemaks ajast koos ühe ajatust avastada püüdva luuletajaga!

Heiki Vilep

Tartus, veebruaris 2024